

اعلی حضور در مراسم معنوی اعتکاف

ناملاقات خدا

می‌رود، دیگر برای همیشه در این ایام دلش برای این قرار سه‌روزه بی‌قرار است؛ جانش تشنه عبادت و عبودیتی که طی سه روز وقوف در خانه خدا به ثمر می‌نشیند.

به همین خاطر است که هر سال مراسم اعتکاف پرشورتر از سال قبل برپا می‌شود و داوطلبان بیشتری برای معتکف شدن در مساجد مختلف ثبت‌نام می‌کنند تا ایام البیض ماه رجب را در خانه خدا و در کنار آدم‌هایی بگذرانند که آمده‌اند تا خدایی‌ترین لحظات را در ماه خدا تجربه کنند.

تکف شدن
روز در خانه
و وقوف در
روح‌شان را
بلاد پربرکت
رهاست که
ر دندانش

برطرف شدن نیاز روحی

ما آدم‌ها موجوداتی دو بعدی هستیم و نیازهای مان به نیازهای جسمی خلاصه نمی‌شود و نیازهای روحی و معنوی هم داریم. امروزه همه روان‌شناس‌ها و متخصصان بهداشت روانی پذیرفته‌اند که تأمین و ارضای نیازها، در سلامت جسمی و روانی افراد مؤثر است. محققان نشان داده‌اند که معمولاً اگر یکی از نیازهای اساسی انسان برآورده نشود یا به صورت ناکافی برآورده شود، رشد بهنجار و سلامت روانی فرد دچار مشکل می‌شود. اعتکاف، نقش این عبادت در برآوردن نیازهای معنوی انسان است.

فرصتی برای ارضای نیاز به تنهایی

درست متوجه شدید؛ تنهایی هم یک نیاز است! گاهی وقت‌ها آدم دلش می‌خواهد تنهای تنها باشد و هیچ‌کس دور و برش نباشد. در این لحظه‌های تنهایی، حتی حوصله عزیزترین کسان مان را هم نداریم و حتی از صمیمی‌ترین دوستان مان هم می‌گریزیم، تا تنها خودمان باشد و خلوت و افکار و اندیشه‌های مان. اعتکاف فرصت خوبی است برای تأمین این نیاز درونی تا شخص در آن، اندکی از دلتنگی‌های ناشی از روابط اجتماعی جدا شده و بهتر بتواند زوایای درونی خود را کاوش کند.

ترویج فضای معنوی در جامعه

از کارکردهای اجتماعی اعتکاف این است که فضای اجتماعی را فضایی معنوی و مردم را به حلال و حرام و رعایت حدود الهی، حساس می‌کند. کسی که با اختیار خود، سه روز به مسجد می‌آید، این فرد باید از همه احوالات زندگی، خدا حافظی کند. البته اعتکاف اسلام با دیگر ادیان، این تفاوت را دارد که فرد، در بطن اجتماع خودسازی می‌کند؛ خودسازی در انزوا، هنر نیست. فرد در مسجد جامع، کنار دیگران و در منظر دیگران، خودسازی کند؛ یعنی خود را در اجتماع رشد می‌دهد. بنابراین تأثیرگذاری روی همدیگر، امر به معروف و نهی از منکر متقابل داشتن و توجه به دیگران، همه اینها ارزشمند است. دوستی‌هایی که در مسیر معنویت، در اعتکاف، شکل می‌گیرد، می‌تواند ماندگار بوده و زمینه رشد اجتماعی و روابط اجتماعی سالم را گسترش دهد.

جامعه‌پذیری دینی

اعتکاف، نوعی جامعه‌پذیری دینی است و جامعه‌پذیری دینی از طریق انجام مناسک دینی صورت می‌گیرد. اگر جوانی، یک سال در اعتکاف شرکت کرده و احکام اعتکاف را یاد بگیرد یا مفهوم اعتکاف را یاد می‌گیرد. اجتماعی شدن، یعنی زیست اجتماعی را یاد می‌گیرد؛ زیرا در یک مکان کوچک، چند نفر، کنار هم می‌نشینند و آواز آنها زیست اجتماعی را یاد می‌گیرد. پس اعتکاف یکی از عوامل جامعه‌پذیری دینی است با این مقدمات، اعتکاف، یکی از آموزه‌های اصیل دینی است و باید گسترش داده شود، چون در اسلام ریشه دارد.

ذخیره‌ای معنوی برای طول سال

سه روز روزه‌داری و عبادت در مسجد به عنوان خانه خدا در درجه نخست دارای آثار معنوی و اخروی است که می‌تواند انسان را برای ورود به ماه‌های شعبان و رمضان و بجا آوردن فرایض و عبادات این ماه‌های سال آماده کند و روح انسان را جلا بخشد. دستاوردهای معنوی و آرامشی که طی این مدت و با شرکت در این مراسم معنوی برای مان حاصل می‌شود در ادامه با انجام فرایض ماه‌های شعبان می‌تواند ما را برای ورود به ماه رمضان و شب‌های قدر بیش از پیش آماده کند. همچنین این عبادات و برکات معنوی آن تمرینی است تا بتوانیم آثار معنوی حضور در مراسم اعتکاف را برای یک سال آینده ذخیره کنیم. این به این معناست که ما خودمان را به لحاظ معنوی بیمه می‌کنیم. طبیعتاً آثار این بیمه شدن معنوی در کلان جامعه هم مشهود خواهد بود، چرا که جامعه از مجموع افراد تشکیل می‌شود و وقتی با افرادی مواجه‌ایم که به دنبال تزکیه نفس و روحی خودشان هستند، این افراد در کلان اجتماعی نیز رفتارهای معقول‌تری را از خود نشان خواهند داد و در نهایت جامعه‌ای بهتر خواهیم داشت.

ارتقای انسجام اجتماعی

به لحاظ اجتماعی، رشد آگاهی‌ها و انسجام اجتماعی، از کارکردهای مهم اعتکاف است. اعتکاف نوعی مناسک جمعی است و فقها فرموده‌اند که در مسجد جامع، صورت‌گیرد. یعنی افراد در یکجا جمع می‌شوند و نمی‌خواهند که تک به تک باشند. افراد مختلف، در مسجد جامع، جمع می‌شوند تا جامعه‌ای شکل بگیرد، لذا این کار بسط خودآگاهی است و عقلانیت، تأمل و انسجام اجتماعی را بالا می‌برد. به تعبیر بهتر، روشی برای رشد انسجام جامعه است.

